

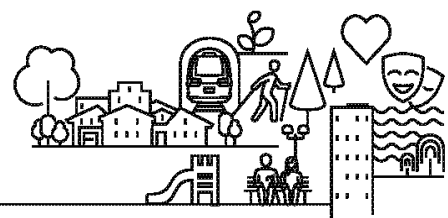

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2024-2025

Ingjerkollen barnehage avd. Kantor og Ingjeråsen

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 SATSINGSOMRÅDENE.....	5
3.2 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	5
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	7
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	7
4.1 OMSORG	7
4.2 LEK	8
4.3 DANNING.....	8
4.4 LÆRING	9
4.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	9
4.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	10
4.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	10
4.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	11
5 BARNES MEDVIRKNING	12
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	13
6.1 PROGRESJON	13
6.2 DIGITAL PRAKSIS	13
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	14
7 OVERGANGER.....	14
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	15
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	15
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	15
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	16
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	18
10. PLAN FOR VURDERING.....	19
11. KILDER OG REFERANSER	21

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 21.10.2024

Barnehagens styrer: Renée Blyverket

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Ingierkollen barnehage består av to bygg – avdeling Kantor på Jordbærsetta med 45 barn fordelt på tre avdelinger, og avdeling Ingieråsen i Fartein valens vei med 31 barn fordelt på to avdelinger. Begge husene ligger flott til på Kolbotn, med gode uteområder, der det er rom for variert fysisk aktivitet. Barnehagene ligger nært fine turområder og vi har fast turdag hver mandag.

Barnehagens visjon er «**Små skritt, store spor**». Vi tenker at små skritt i dag, kan gi store spor i morgen. Barn er forskjellige, alle vil mestre ulike ferdigheter og oppnå ny kunnskap, i ulikt tempo. Barns behov for omsorg, trygghet, trivsel og fellesskap er noe vi har stort fokus på. Dette gir empatiske, robuste og selvstendige barn. Personalet har en viktig rolle i dette arbeidet og vi er opptatt av at personalet skal være tett på i lek og samspill gjennom dagen. Dette året har vi valgt språk, lek og fellesskap som overordnede satsningsområder og skal inngå i alle temaer og all hverdagsaktivitet i barnehagen. Vi vil ha et spesielt fokus på språk under måltidet, som et utviklingsmål. Personalet skal være bevisste på hvordan språket brukes i hverdagssituasjoner, lek og samspill med barna. Gjennom bruk av selvsnakk og parallellsnakk skal personalet bidra til å utvide barnets ordforråd og forståelse av språk i en naturlig kontekst.

Det å kunne ta del i et fellesskap og oppleve tilhørighet er svært viktig for at barn skal føle seg trygge og anerkjent i barnehagen. Leken er sentral for å utvikle vennskap og fellesskap. Det er viktig hvordan vi legger opp til lek, læring og omsorg, da dette er arenaer hvor vennskapsbånd knyttes. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.

3.1 Satsingsområdene

- Språk
- Lek og felleskap – inkluderende lekemiljøer
- Matglede
- Natur – årstidene

3.2 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Vi i Ingierkollen barnehage har valgt satsningsområder som vi mener er essensielle for barns utvikling, trivsel, helse og sosialisering, og dermed også i arbeidet vårt i barnehagen.

Språk:

Barnehagen har en unik posisjon når det gjelder å utjevne språklige forskjeller blant barn. Barnehagen er et sted hvor barn møter et rikt og variert språkmiljø. Gjennom høytlesning, sanger, rim og regler, lek, samt daglige samtaler, blir barna eksponert for et bredt spekter av språklige uttrykk.

En stor og viktig del av språkarbeidet i barnehagehverdagen handler om hvordan vi kan fremme god språkutvikling gjennom hverdagsaktiviteter. Dette innebærer blant annet å være lydhøre og møte barnas uttrykk i den viktige hverdagssamtalen, som under måltider, i garderoben under påkledning, i stellesituasjoner, på tur og i lek gjennom dagen. Vi setter ord på det vi ser rundt oss, gjenstander, situasjoner og barnas følelser.

For at barna skal kjenne seg trygge på å komme til oss er barn-voksen relasjonen svært viktig. Her handler det blant annet om tålmodighet og at vi lar barna bruke tiden det tar på å fortelle det de har lyst til å dele, slik at vi kan respondere og opprettholde en god dialog med barna. Det å bli kjent med barna og deres interesser gir oss mange verdifulle muligheter til å sette i gang og opprettholde gode samspillsituasjoner der den gode dialogen er i fokus.

I Rammeplan for barnehage står det at barnehagen skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer (Kunnskapsdepartementet 2017). Barnehagen jobber med å skape en kultur hvor alle barn føler seg sett og hørt, og hvor deres språklige og kulturelle bakgrunn blir respektert og verdsatt.

Lek og fellesskap:

Barns rett til å bli hørt og tatt på alvor er en av de grunnleggende verdiene i FNs barnekonvensjon. Innholdet i barnehagen skal derfor gjenspeile barns interesser og ønsker knyttet til egen hverdag. Personalet er ansvarlig for å sette dette inn i en pedagogisk ramme der leken er det helt sentrale.

I Ingjerkollen barnehage skal barn få være barn, på sine premisser. Derfor skal leken ha hovedrollen i arbeidet og synet vårt på barn. Gjennom leken får barna muligheten til å oppleve og uttrykke et bredt spekter av følelser. Det er psykisk helsefremmende når barnas autonomi, rettigheter og behov blir ivaretatt i barnehagen.

Målet er å skape et inkluderende barnehagemiljø som oppmuntrer til samspill og sosialisering, der det er rom for at alle kan delta. Personalet skal gi rom for barnas egen lek, men gjennom tilstedeværelse og observasjon fange opp uheldige samspillsmønstre. Dette krever at de voksne er tilstedeværende sammen med barna i lek, er lydhøre og observante.

Leken har en viktig rolle som møteplass for inkludering og fellesskap. I rammeplanen står det at *barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre*. Her har personalet et ansvar for å tilrettelegge for lek og lekemiljøer som er tilpasset barnas interesser, alder, behov og forutsetninger. Med veiledning av tilstedeværende voksne, kan leken være en inngangsbillett inn i et fellesskap, der man i andre situasjoner kan falle utenfor. Derfor har leken den viktigste plassen i barnehagehverdagen.

Matglede:

I samarbeid med foresatte i Ingjerkollen har vi ønsket å utvikle oss og jobbe mer med mat og måltider. Vi ønsker at barna skal oppleve matglede i barnehagen. For å lykkes med dette, skal vi gi barna gode erfaringer med mat og måltider, matlaging og mattradisjoner. Dette gjennom matlaging og måltider som inkluderer alle. På den måten kan vi bidra til å redusere sosiale forskjeller i barns kosthold. Vi tar utgangspunkt helsedirektoratets anbefalinger for mat og måltider i barnehagen.

Vi vil involvere barna i matlagingen der de vil ta del i å kutte, skjære og tilberede maten på ulike måter. Dette vil foregå i små grupper slik at barna får prøve seg på tur. I små grupper får personalet vært tett på barna og det er tid til å lære og prate om maten vi lager. På denne måten kan barna få et eierskap til maten som de selv skal spise, som igjen kan være med på å motivere til å smake på det som serveres i barnehagen.

Vi er opptatt av at måltidene skal være en positiv opplevelse for alle barn. Personalet spiser sammen med barna, og utforsker og benevner smaker og konsistenser, uten å legge press på at barna må smake på eller spise opp maten. Vi legger til rette for gode samtaler rundt bordet der alle skal ha mulighet for å komme med sine tanker og synspunkter.

Natur - årstidene:

Gjennom arbeid med natur og årstider ønsker vi å gi barna positive opplevelser og erfaringer i naturen og nærmiljøet vårt. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i, og får erfaringer med, naturen som fremmer evnen til å orientere seg i naturen til ulike årstider (Kunnskapsdepartementet 2017). Vi går på tur året rundt og bruker naturen inne på barnehagens område, i skogen og på tur i nærområdet.

Personale bruker samlingsstunder til å snakke om og undre oss over hva som skjer under de ulike årstidene, før vi går ut for å lete etter tegn på at det er en ny årstid på vei. Vi har formingsaktiviteter med de ulike årstidene som tema. Personalet er opptatt av at turen skal være lystbetont og en positiv opplevelse for alle barn. Vi vil derfor tilpasse lengden ut ifra både vær, vind og barnegruppens behov. Det handler ikke om hvor langt vi går, men vi legger vekt på selve opplevelsen underveis. Det skal være rom for å stoppe opp på veien og undre oss over hva vi ser.

3.3 Kompetanseutvikling

- Felles kurs og samlinger i sonen og i kommunen
- Personalet deltar og bidrar på planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter
- Refleksjonsgrupper for fagarbeidere og assistenter
- Jobber med felles fagstoff i hele personalgruppen
- Legger til rette for at ansatte kan bidra med kunnskap, erfaringer og kompetanse
- De ansatte har felles møtepunkter på tvers av bygg. På denne måten får vi et større og mer utviklende fagmiljø
- Ansatte får mulighet til å ta utdanning

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Rammeplanen 2017, side 19).

4.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet anerkjenner og møter det enkelte barns følelser og behov med støtte og veiledning
- Personalet er trygge, rolige, varme og tilstedeværende voksne
- Personalet gir barna tid og rom i overgangssituasjoner
- Personalet legger til rette for at barna kan oppleve ro og hvile
- Personalet gir barna positive tilbakemeldinger

4.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker smågrupper som arbeidsmetode og deler barna i mindre lekegrupper etter interesser og behov
- Personalet legger til rette for inkluderende og fleksible lekemiljøer
- Personalet deler avdelingen inn i lekesoner og varierer lekemateriell
- Personalet er tilstedeværende voksne som støtter barna i leken
- Personalet gir rom for barnas egen lek

4.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet tar barna på alvor
- Personalet er inkluderende og anerkjennende
- Barna inkluderes i planlegging og gjennomføring av aktiviteter
- Personalet hjelper barna til å håndtere følelser
- Personalet er lydhøre overfor barnas innspill

4.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at barna kan lære gjennom undring og nysgjerrighet
- Personalet arbeider i smågrupper
- Personalet gir barna utfordringer etter alder og modenhet
- Personalet stiller åpne spørsmål
- Personalet griper mulighetene i hverdagen til å bygge videre på barnas interesser
- Barna får erfaring med problemløsning

4.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er tilstedeværende og støtter barna i lek og samspill
- Personalet bidrar til at barna får erfaring med å etablere vennskap
- Personalet bruker smågrupper som arbeidsmetode
- Barna får erfaring med å dele, hevde seg, samarbeide og ta hensyn til andre
- Personalet observerer barna i lek og samspill, for å forebygge uheldige samspillsmønstre

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Rammeplanen 2017, side 23).

Barnehagens tiltak:

- Personalet bruker smågrupper som arbeidsmetode
- Personalet setter ord på det vi gjør og gjentar det barna sier og bruker språket aktivt i lek og samspill med barna
- Personalet bruker et rikt språk sammen med barna i hverdagssituasjoner som f.eks. påkledning og under måltid
- Personalet viser interesse for barnas interesser og er bevisste på frem og tilbake utvekslinger
- Personalet er oppmerksomme på barnas ulike uttrykksformer – kroppsspråk, gråt, mimikk, ord og ulike følelsesuttrykk
- Personalet er bevisste på hvordan vi legger til rette for kommunikasjon med flerspråklige og barn med lite verbalt språk

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

4.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og

meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet planlegger arbeidet ut ifra temaer i årsplanen, barnehagens årshjul, kommunens satsningsområder og rammeplan for barnehagen. Personalet tar utgangspunkt i barnas interesser og behov i planleggingen
- Pedagogene bruker fagområdene aktivt i planlegging og evaluering av arbeidet i samarbeid med personalet på avdelingen
- Personalet arbeider tverrfaglig med alle fagområdene
- Vi bruker kommunens kvalitetskjenntegn til å sikre kvalitet og reflekter over egen praksis
- Fagområdene synliggjøres i månedevalueringen

4.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet tar barna ønsker og behov på alvor
- Personalet er lydhøre for barnas interesser
- Barna inkluderes i planlegging og gjennomføring av aktiviteter
- Personalet møter barna med omsorg og anerkjennelse
- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode, for å sikre at alle barn blir sett og hørt

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 3.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker smågrupper som arbeidsmetode
- Personalet tilpasser utfordringer, varierer pedagogisk materiell og legger til rette for varierte lekemuligheter, etter alder og interesse
- Personalet gir barna mulighet til å utvide og bygge videre på leken
- Personalet er bevisste på om vi begrenser barna
- Personalet gir barna mulighet til å mestre på egenhånd, med støtte og veiledning

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisste på hvilke digitale verktøy som tas i bruk
- Personalet er bevisste på hvordan og når de bruker digitale verktøy sammen med barna
- Personalet er bevisste på hvordan de bruker bilder – hvilke bilder de tar, hva de viser frem og når

6.3 Kvalitetskjenne­tegn

Kvalitetskjenne­tegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenne­tegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenne­tegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)

Kvalitetskjenne­tegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Avdelingene har besøksdager i forkant av oppstart
- Pedagogene gjennomfører oppstartsamtaler før oppstart
- Barnet får en tilknytningsperson
- Avdelingene tilpasser lengde på tilvenning etter barnets behov. Minimum 5 dager tilvenning
- Det inviteres til foreldremøte for nye foreldre i juni

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Det er tett samarbeid mellom avdelingene
- Barna besøker ny avdeling før ferien, med lekegrupper, turer og måltid sammen med sin nye avdeling
- Personalet bruker tid på å bli kjent med barn som skal bytte avdeling

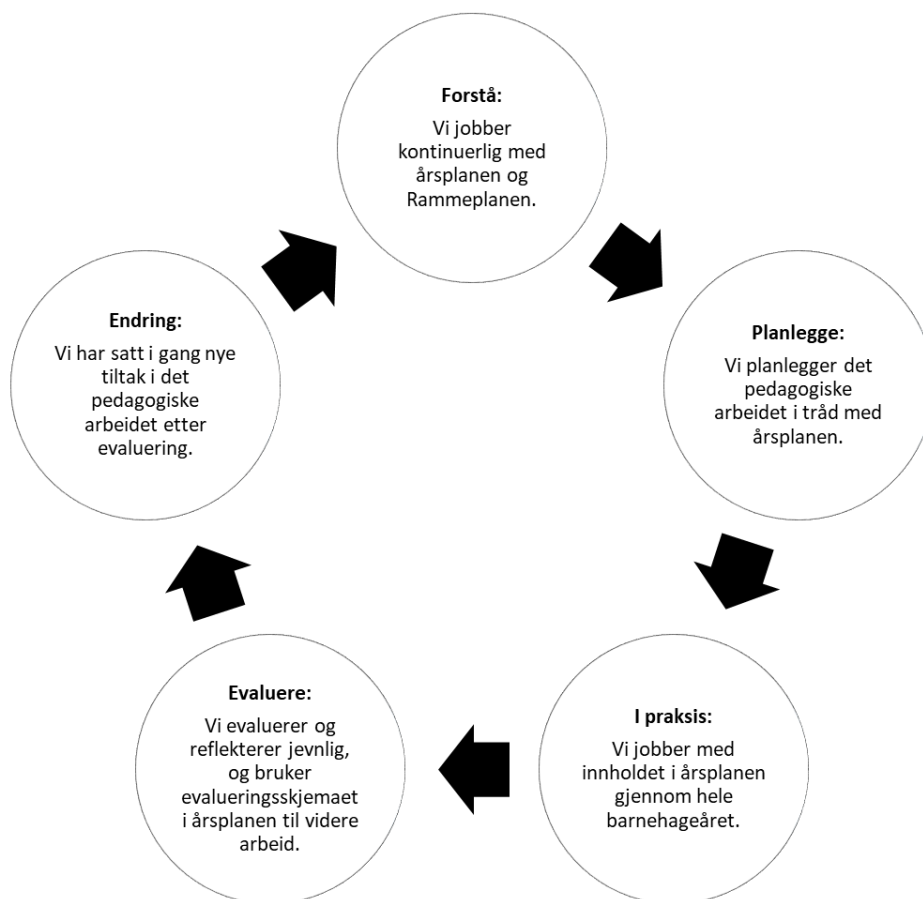
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Vi deltar på møter med skolen
- Personalet besøker skole/SFO sammen med barna
- Det arrangeres skolestartertreff med andre barnehager i sonen
- Det arrangeres felles turer for skolestartere på begge hus
- Det er egne grupper for skolestartere gjennom hele året

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Vi har flere samarbeidsarenaer der vi planlegger det pedagogiske arbeidet – planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter, ledermøter og refleksjonsgrupper
- Pedagogiske ledere planlegger jevnlig det pedagogiske arbeidet i samarbeid med personalet på avdelingen
- Vi planlegger med utgangspunkt i barnas interesser og modningsnivå

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

- Vi bruker avdelingsmøter, personalmøter, plandager og refleksjonsmøter til vurdering av praksis
- Vi bruker kommunens kvalitetskjenne­tegn til å vurdere kvaliteten på egen praksis
- Vi bruker refleksjonsmøter til utvikling av egen praksis

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Bruk av kommunens kvalitetskjenne­tegn
- Evaluering av arbeidet i månedsbrev
- Evaluering av årsplan

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	Tilvenning	Planleggingsdag 15 og 16 august – barnehagen er stengt
September	Brannvern uke 38 og 39	
Oktober	FN-dagen 24.oktober – internasjonal kafé for barn og foresatte kl.15.00.	Høstferie uke 40
November	Teater i barnehagen 7. november	Planleggingsdag 15.november – barnehagen er stengt
Desember	Lucia 13.12 – for barn og foresatte kl.15.30 19.12 – nissefest for barna	Barnehagen er stengt 25, 25, 26 og 31 desember Husene slår seg sammen i romjulen
Januar		Planleggingsdag 2. januar – barnehagen er stengt
Februar	Samefolkets dag 06.02 Karneval 12.02	
Mars	Foreldremøte vår (dato ikke fastsatt) Barnehagedagen 2025: 11.03 – La leken leve	
April	SU-møte 01.04.25 Uke 15 – påskelunsj for barna Dugnad Ingieråsen 30.04	16, 17, 18 og 21. april – Barnehagen er stengt. Planleggingsdag 22. april – Barnehagen er stengt.
Mai	Dugnad Kantor 06.05 Rusken uke 19 Maifest 16.mai	1.mai - barnehagen er stengt 17.mai (grunnlovsdag) (Barnehagen er alltid stengt) 29.mai (Kristi himmelfartsdag) – barnehagen er stengt
Juni	Solsikkefest: Kantor 02.06 Ingieråsen 03.06	9.juni (2.pinsedag) – barnehagen er stengt
Juli	Ferie og sommerbarnehage	Barnehagen er stengt uke 28 og 29 Sommeråpen barnehage i sonen uke 30

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

For å kvalitetssikre arbeidet vi gjør i barnehagen, er det viktig med kontinuerlig vurdering, refleksjon og evaluering av arbeid og planer i virksomheten.

Personalet skal jevnlig vurdere egen praksis gjennom bruk av kommunenes kvalitetskjenne tegn og egne kvalitetskjenne tegn for barnehagens satsningsområde. Vurdering, refleksjon og evalueringsarbeidet foregår kontinuerlig i lederteamet, medbestemmelsesgruppa, Samarbeidsutvalget, på planleggingsdager, avdelingsmøter, personalmøter og gjennom innspill/tilbakemeldinger fra barna. «Barnas erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget» (Kunnskapsdepartementet 2017:39).

Personalets plan for evaluering av satsningsområdene i årsplanen:

● Praksis er svært god
 ● praksis er god
 ● praksis må endres

	Barnehagens arbeid med språk	A	B	C	Kommentarer:
1.	Personalet setter ord på det vi gjør, gjentar det barna sier og bruker språket aktivt i lek og samspill med barna				
2.	Personalet bruker et rikt språk sammen med barna				
3.	Personalet leser bøker for barna og er bevisste på å tilby leteaktivitet for de barna som ikke etterspør				
4.	Personalet er bevisste på hvordan de legger til rette for barn med lite verbalt språk				
5.	Personalet er bevisste på og har kunnskap om hvordan de legger til rette for kommunikasjon med flerspråklige barn				

	Barnehagens arbeid med lek	A	B	C	Kommentarer:
1.	Det gis rom for barnas egen lek				
2.	Barna deles i mindre lekegrupper etter interesser og behov				
3.	Personalet legger til rette for inkluderende og fleksible lekemiljøer				
4.	Avdelingen deles inn i lekesoner og det er variasjon i tilgjengelig lekemateriell				

5.	Personalet er tilstedeværende og støtter barna i leken				
----	--	--	--	--	--

	Barnehagens arbeid med fellesskap	A	B	C	
1.	Personalet er til stede i lek og samspill og gir nødvendig støtte og veiledning				
2.	Personalet er til stede, støtter og hjelper barna inn i lek, slik at de får erfaringer med å etablere vennsksrelasjoner				
3.	Personalet bruker smågrupper som arbeidsmetode				
4.	Personalet er tett på og gir barna støtte i å dele, hevde seg, samarbeide og ta hensyn til andre				
5.	Personalet bruker observasjon som verktøy for å forebygge uheldige samspillsmønstre				

	Barnehagens arbeid med matglede	A	B	C	
1.	Barna får delta i planlegging og tilberedning av måltider				
2.	Personalet snakker positivt om mat sammen med barna				
3.	Personalet har satt seg inn i veileder for mat og måltider i barnehagen og vet hva som er helsedirektoratets anbefalinger				
4.	Barnehagen serverer gode måltider med lite ultraprosessert mat og lager mat fra bunnen av				
5.	Personalet er bevisste på hvordan vi møter barn med tegn på spisevegring				

	Barnehagens arbeid med natur	A	B	C	
1.	Barna får positive erfaringer med naturen året rundt				
2.	Personalet undrer seg og utforsker naturen sammen med barna				

3.	Personalet tar seg tid i naturen og gir barna mulighet til å stille spørsmål, reflektere og lage egne problemstillinger				
4.	Personalet gir barna mulighet til delta i samtaler om det de har erfart på tur				

Barnehagens arbeid med fagområdene	A	B	C	
Personalet jobber tverrfaglig og temabasert med alle fagområder				
Personalet benytter rammeplan og fagområder til planlegging og evaluering av det pedagogiske arbeidet				
Personalet er faglige bevisste på hvordan de bruker fagområdene i hverdagsaktiviteter				

11. Kilder og referanser

- Lov om barnehager <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-6>
- Rammeplan for barnehagen <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen>
- <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/mat-og-maltider-i-barnehagen/anbefalinger-for-mat-og-maltider-i-barnehagen#maltidene-i-barnehagen-skal-vaere-en-pedagogisk-arena-der-barna-far-medvirke-i-mat-og-maltidsaktiviteter>
- STYD kommunikasjon: <https://www.styd.no/lek-og-lekemiljoer>
- Melvold, L. (red.) (2019). Barn er budbringere-en veiviser til psykisk helsefremmende barnehager.